

EVOLUTION OF WARFARE-I

Time Allowed : 3Hrs.

Maximum Marks : 80

Note : Attempt ONE question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each. Section E is compulsory consisting of 10 short answer type questions carrying 2 marks each.

(SECTION-A)

1. Critically analyse the Battle of Arbella (331 B.C.) with special reference to the strategy and tactics of opposing forces.
2. The Battle of Cannae (216 B.C.) proved to be a decisive battle in Military History. In light of this, explain the causes of Victory / Defeat.

(SECTION-B)

3. Write a note on the principles of war applied and ignored by opposing armies in the Battle of Hastings (1066 A.D.).
4. Give a descriptive explanation about the Mongol art of War.

(SECTION-C)

5. Discuss the impact of Industrial Revolution on the weapons of Land and Naval warfare.
6. Explain the elements of Napoleonic warfare.

(SECTION-D)

7. Analyse the causes of victory and defeat in the Battle of Trafalgar (1805 A.D.).
8. What were the causes of American Civil War (1861-65).

(SECTION-E)

9. Write short notes on the following :
 - (a) Demerits of Phalanx system.
 - (b) Fire and Sock tactics of Macedonians.
 - (c) Results of Battle of Arbella.
 - (d) Military Organisation of Barbarians.
 - (e) Features of Roman Military Organisation.
 - (f) Any two lessons from the Battle of Cannae.
 - (g) Praetorian Guards of Roman Army.
 - (h) Military lessons from the Battle of Hastings.
 - (i) Age of Steam-impact on Tactics.
 - (j) Any two military lessons from the Battle of Trafalgar.
- (ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

Time Allowed : 3Hrs.

Maximum Marks : 80

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਬ ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

(ਭਾਗ-ਓ)

1. ਵਿਰੋਧੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੀ ਯੁੱਧ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਰਬੇਲਾ ਦੀ ਲੜਾਈ (331 ਈ.ਪੂ.) ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
2. Cannae ਦੀ ਲੜਾਈ (216 ਈ.ਪੂ.) ਸੈਨਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਲੜਾਈ ਸਾਬਿਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਰੈਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਤ/ਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(ਭਾਗ-ਅ)

3. ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਲੜਾਈ (1066 ਈ.) ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੁੱਧ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸੰਬੰਧੀ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
4. ਮੰਗੋਲ ਯੁੱਧ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਖ਼ਿਤਾਤਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(ਭਾਗ-ਬ)

5. ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਯੁੱਧ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਨੇਪੋਲੀਅਨ ਦੇ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(ਭਾਗ-ਸ)

7. ਟਰਾਫਾਲਗਰ ਦੀ ਲੜਾਈ (1805 ਈ.) ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
8. ਅਮਰੀਕੀ ਘਰੇਲੀ ਯੁੱਧ (1861-65) ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸਨ?

(ਭਾਗ-ਹ)

9. ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
 - (ੳ) Phalanx ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਨੁਕਸ।
 - (ਅ) ਮੈਕੇਡੋਨੀਆਂ ਦੀ Fire and Sock ਯੁੱਧ ਨੀਤੀ।
 - (ਬ) ਆਰਬੇਲਾ ਦੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਸਿੱਟੇ।
 - (ਸ) Barbarians ਦਾ ਸੈਨਿਕ ਸੰਗਠਨ।
 - (ਹ) ਰੋਮਨ ਸੈਨਿਕ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
 - (ਕ) Cannae ਦੇ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਸਿੱਖੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸਬਕ।
 - (ਖ) ਰੋਮਨ ਸੈਨਾ ਦੇ ਪਰੈਟੋਰੀਅਨ ਗਾਰਡ।
 - (ਗ) ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਸੈਨਿਕ ਸਬਕ।
 - (ਘ) ਯੁੱਧ-ਨੀਤੀ ਉੱਤੇ Steam-impact (ਪ੍ਰਭਾਵ) ਦਾ ਯੁੱਗ।
 - (ਙ) ਟਰਾਫਾਲਗਰ ਦੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੈਨਿਕ ਸਬਕ।